

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

660. Qualiter computandus valor ille viginti quatuor Ducatorum, & quænam computanda in fructibus, ut valor ille excedatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

ratione mensium Apostolicorum, & Nuncius providere nequit beneficia aliter, seu reservatione aia, quam ratione mensium reservata. Castrop. n. 26. Garc. n. 139. citans Ferret. cons. 17. n. 2. Callad. decis. 9. de prob. ac præcipue Caputaq. decis. 85. p. 2. & Mandof. de sign. gratia. tit. de indulto conferendi reservatione. & reg. 32. q. 14. quamvis addat Garc. n. 142. se vidisse in Episcopatu suo, Nuncium eâ Sede vacante conferre. Porro opus esse, ut exprimat mensis in provisionibus Nuncii, ait Garc. n. 134. citans Mandof. reg. 34. num. 50. Crescent. decis. 10. de rescriptis. Rotam decis. 206. p. 1. diversis, eò quòd regula octava præcipiens hanc expressionem in provisione Apostolica procedat etiam in provisione facta à Nuncio propter rationis paritatem, quæ est, ne præjudicetur Ordinatio. Negat è contra Castrop. loc. cit. num. 18. eò quòd hoc onus in facultate Nuncii non impositum sit in provisione Apostolica, extendi non debeat ad provisionem Nuncii; cum lex, irritatoria præcipue, extendi non debeat ad casum non comprehensum ob similitudinem rationis, quæ tamen etiam hic non est; cum Papa possit præjudicare Ordinariis gaudentibus alternatim. Item Nuncius in provincia sua melius cognoscat, quo mense vacavit beneficium, quam Papa; cum habeatur Nuncius tanquam Ordinarius.

8. Octavo, non poterit conferre, quorum valor etiam in modico v. g. sexta parte excedit 24. ducatos (qui modicus excessus alias admitti solet ad excausandam malam valoris expressionem, ut Mand. de signat. gratia. tit. de provis.) eò quòd facultas Nuncii restricta sit ad non excedentia dictum valorem. Garc. num. 182. juxta expressam Rotæ decis. in Calagur. Archiepiscopatus 13. April. & 20. May 1587. quam verbotenus refert; sed & nu. 184. ait; id procedere, etiam si excessus non esset nisi unius julii. Poterit nihilominus conferre beneficia simplicia seu præstimoniam invicem unita, quorum in simul fructus excedunt dictum valorem 24. ducatorum, dum unio facta est aequè principaliter, si singulorum seorsim fructus non excedunt dictum valorem; non secus ac conferre potest duo beneficia separata, quorum singula non excedunt dictum valorem, quamvis ambo simul excedant illum. Garc. num. 145. Ea tamen conferre non poterit, si unum alteri unitum est accessorie per viam incorporationis; eò quòd dicta unio operetur extinctionem tituli, & nominis beneficii uniti, & judicatur prædium illius, cui fit unio, & sic unum tantum est & efficitur beneficium, cujus fructus excedunt 24. ducatos; cum & fructus beneficii uniti sint fructus beneficii principalis, & in impetratione non est opus exprimere unitum. Garc. n. 143. & 134.

9. Denique conferre poterit beneficia juris. Eccl. non laicalis aut mixti, juxta ea quæ dicta sunt de Legato à latere, modò non excedant dictum valorem. Garc. à num. 243. similiter conferre poterit exempta, ut dictum de Legato à latere. Garc. num. 251.

Questio 660. Qualiter computandus ille valor 24. ducatorum Auri de camera, & quanam computanda in fructibus, ut valor ille excedatur?

Respondeo ad primum: de valore ducati Auri de camera dictum est alias, nempe quòd sit scutum aureum, & unus Argentæus, seu Julius;

circa quòd notandum, quòd alias in reservationibus valor ducatorum, dum non additur de camera, attendendus sit ille valor eorum currens in loco beneficii. Garc. cit. p. 5. c. 3. nu. 151. citans Gigas cons. 58. alias responso 49. de pens. Benzen. de subsidio charitativo. q. 89.

2. Respondeo ad secundum primò: non esse computanda emolumenta incerta, v. g. funeralium, & anniversariorum, quæ dotata non sunt, sed voluntaria, elemosynæque incertas. Castrop. loc. cit. num. 6. Garc. num. 155. Secus est de anniversariis fixis testamento vel donatione relictis stabiliter, seu fundatis, & oblationibus consuetis; nam ea emolumenta computantur in valore beneficii. Castrop. ibid. Garc. loc. cit. citans Wamel. cons. 227. & Suar. rom. 5. d. 2. s. 1. num. 30. Secus etiam est de illis incertis, si solita sint locari singulis annis pro certa quantitate, aut aliter communiter redigantur, seu redigi possint ad certam summam; per hoc enim incerta ista redduntur certa, & sic computari debent, saltem ut fructus seu distributiones ratione personalis residentia percipi soliti. Garc. cit. n. 155. citans Felin. in c. ad aures. nu. 14. Selv. p. 3. q. 9. n. 12. Casar de Grassis. decis. 117. n. 12. & Rotam in Majoricens. Capella. 15. Junij 1592.

3. Secundò non sunt computanda in valore beneficii emolumenta competentia ratione Capituli beneficiatorum (qualia capitula clericorum dari solent quandoque, quibus similia funeralium emolumenta, & plures missarum elemosynæ inter tales clericos capitulares dividenda, si divinis assistant; & in quæ capitula intrandi jus habet quilibet talis, v. g. urbis propriè beneficiatus, per se deserviens suo beneficio, ut Garc. nu. 158.) ista namque non computantur, nec conceduntur ratione & jure beneficii, sed capituli, & servitii illius, quòd est distinctum à beneficio, licet ratione beneficii habeat quivis jus intrandi tale capitulum, si velit, & ex admissione seu ingressu in illud capax fiat dictorum emolumentorum, dum personaliter presentes sunt; eo ipso namque parè, beneficium non concedere illis jus ad dicta emolumenta, sed solum asserere aptitudinem ad illa percipienda, secus ac alias contingit in distributionibus quotidianis inter canonicos dividendis; hæ enim, quia ex canonicibus extractæ sunt, sunt fructus beneficiorum, & residentiam seu interestiam tanquam conditionem requirunt, ut percipiantur. Castrop. loc. cit. Garc. n. 160.

4. Tertio, probabiliter computanda non sunt, sed deducenda stipendia missarum, ad quas per se dicendas obligatus non est beneficiatus, sed potest curari legi per alterum; sicut enim illa stipendia obtinere possit legendo missas, quia tamen non est obligatus illas dicere per se, non debent tanquam proventus beneficii, sed potius tanquam fructus residentia & personalis laboris computari, adeoque excessum valoris beneficii constituere non possunt; cum non sint excessus per se annexus beneficio, sed solum ex voluntate & labore beneficiati, Castrop. n. 9. citans pro hoc Gurtier. qq. can. l. 1. c. 39. n. 68. Casar de Grassis. decis. 18. & 20. & Garc. n. 166. qui tamen ibi solum astruit in ordine ad effectum regulæ de valore in ordine ad quem computatur solum, quòd beneficium valet importare liberè, & in absentia ab Ecclesia, citaque pro hoc quamplurimos. Econtra computanda esse hæc stipendia missarum, ubi beneficiatus obligatus est eas legere per se ipsum; quia v. g. Capellani

pellania est sacerdotalis, & residentiam personalem requirens; tunc enim stipendia correspondentia illis missis sunt verè proventus beneficii, competentes beneficiato ob hoc ipsius beneficii servitium. Castrop. *loc. cit.* citans Caslad. *decis.* 19. *de prabend.* Garc. *num.* 169. id intelligens, etiam in ordine ad effectum regulæ de valore.

5. Quartò: in valore beneficii in ordine, ut illud conferre possit Nuncius, deducenda est pensio quæ gravatum est beneficium, si ea perpetuò sit imposita beneficio, hoc est, neque cum vita pensionarii, neque cum vita beneficiati expirans, ita ut is illud conferre non possit, si deducta dicta pensione adhuc valor fructuum excedat dictos 24. ducatos. Castrop. *loc. cit.* n. 11. Garc. n. 173. idem tanquam probabilis tenet Castrop. citans pro hoc Gigas *de pens.* q. 89. n. 1. (contrarium sentientibus Garc. n. 171. Belenz. *de subsid. charit.* q. 37. Puteo l. 3. *decis.* 202. & Rotà *decis.* 184. l. 3. q. 3. *divers.* apud Castrop.) nimirum pensionem hanc reputandam adhuc onus perpetuum, ac proinde ex valore beneficii deducendum esse, ita ut, si illo deducto non maneat valor 24. ducatorum, cadat sub collatione Nuncii, dum imposita est ad vitam beneficiati, vel etiam pensionarii; eò quòd satis perpetuum sit, quod non habet terminum alium à vita, juxta l. *jurisperitos.* ff. *de excusat. tutor.* & l. *sufficit.* ff. *de condit. indeb.* & Tiraq. *de retract. conventionis.* §. 2. gl. 1. n. 39. & quòd valor beneficii desumendus comparatione beneficiarii, ita ut tantum censetur valere beneficium, quantum remanet beneficiario detractis oneribus; & licet pensionarius mori possit ante beneficiatum, ac ita remanere beneficiato fructus integri excedentes 24. ducatos; quia tamen etiam contrarium evenire potest, ut beneficiatus moriatur prius, ratione hujus dubii censendum non sit, beneficium valere, nisi quòd valer deducta pensione. Idem pari modo procedere tenet Castrop. tam in ordine ad regulam de valore exprimendo, quam in ordine ad collationem à Nuncio faciendam de subsidio, quod ex privilegio Papæ ex quolibet beneficio extrahitur in gratiam Regis ad quinquennium; eò quòd, spectato stylo & communi cursu rerum, hoc onus est perpetuum, dum dictæ concessiones in quinquennium solent continuari in perpetuum, & unà finitâ succedere altera, nec sit spes cessationis, contrarium sentientibus Put. & Belenz. *ubi ante.* Gomef. *in reg. de exprimendo valore.* q. 1. & 3. n. 169. Gamb. *de off. leg.* l. 6. nu. 169. apud Castrop. in quorum sententiam inclinat tantum Garc. n. 178. quare nus dicit, id in ordine ad effectum expressionis valoris probabile sibi videri; admittere se tamen id non audere in ordine ad effectum facultatis Nuncii, quæ est restricta & limitata.

Questio 661. Vndenam constare possit, num valor beneficii excedat 24. ducatos in ordine ad hoc, ut Nuncius providere possit; siquidem singulis annis est fructuum varietas, & beneficium, quod uno anno longè superat valorem 24. ducatorum, alio anno illum non attingit?

1. Respondeo primò: minùs rectè hujus argumentum sumi ex tribus, aut etiam quinque annis præcedentibus; quia id spatium nimis limitatum videtur, ut inde valor ille colligi possit; cum sæpe contingat in tam brevi spatio fieri con-

siderabilem mutationem in fructibus. Castrop. n. 139. Garc. n. 219. contra Mandos. *in reg.* 22. q. 5. n. 2. & Mascard. *de prob. concl.* 1403. n. 42. qui 5. annos statuunt.

2. Resp. secundò: neque argumentum hujus valoris sumi posse ex quinque annis ante, & quinque annis post provisionem beneficii; Sic enim validitas gratiæ Nuncii erit in pendente, seu pendebit per quinquennium post priorem de eo factam provisionem) quia sic, dum confert beneficium, constare ei non poterit de valore, sed expectandum erit lapsus quinquennii. AA. *idem contra Guttier.* l. 1. q. 9. can. c. 39. num. 63. Paris. *de resign.* l. 10. q. 2. n. 55. Leon. *in Thes. fori Eccles.* c. 22. Gomef. *in reg. de valore.* q. ult. quare

3. Respondeo tertio: valorem beneficii ex decem annis proximis præcedentibus gratiam, computato sterili cum fertili, desumendum esse, Garc. à nu. 229. variis id probans Rotæ *decis.* Castrop. *loc. cit.* testans, sic observatum ex stylo Curia legem hac in parte faciente.

Questio 662. Penes quem sit obligatio probandi beneficii valorem, an penes provisorium à Nuncio, an penes provisorium Apostolicum; dum unus adversus alterum litigat?

Respondeo: esse penes provisorium à Nuncio onus probandi, quòd beneficium sit infra valore facultatis Nuncii, non obstante assertione Nuncii, & licet ab eo provisorius sit prius provisionis, & jam in possessione. Garc. n. 188. citans Felin. *in c. ad aures.* de *rescript.* n. 4. Gig. *conf.* 7. n. 5. Mohad. *decis.* 20. n. 1. *de prob.* & c. Castrop. n. 14. citans Geroni. *de indult.* Card. §. ac irritum. à n. 27. eò ipso enim, quòd quis à Papa (utpote cui jure ordinario & reservationis omnes provisiones competunt) provisorius sit, habeat intentionem suam fundatam, qualem non habet provisorius à Nuncio; cum is sit extraordinarius, & delegatus collator: debet proinde fundare intentionem suam in alio, quòd aliter facere nequit, quàm probando beneficium contineri sub facultate Nuncii, adeoque probando non excedere valorem illum 24. ducatorum, alias succumbet, & deponetur. Adde, quòd provisorius à Nuncio, dum gratiam impetrat, narrare necessariò debet, beneficium illum valorem non excedere, in qua narratione, cum fundetur gratia à Nuncio facta, tenetur narrativam illam verificare, præsertim dum contradictorem habet. Castrop. *loc. cit.* Nec obstat, quòd Nuncius obligatus sit prius valorem beneficii explorare, ut gratia facta teneatur, adeoque dum is de valore beneficii testatur, ei sit credendum, quamdiu contrarium non probatur; utpote de quo præsumendum, quòd bene se desuper informarit. Nam licet exinde provisorius à Nuncio habeat intentionem suam formatam, dum non excipitur: attamen, cum à provisorio Apostolico, vel Ordinario contradicitur, hæc exceptione stante, eget novo fundamento; eò quòd concurrat cum isto provisorio Apostolico, vel Ordinario habente fundamentum firmitus, utpote à jure communi inductum, & sic prævalens contra fundamentum, quòd habet provisorius à Nuncio. Castrop. *loc. cit.* Verumtamen etiam, cum provisorius Apostolicus reneatur exprimere valorem beneficii, quia est fundamentum gratiæ suæ; adeoque ut gratia justificetur, hic valor probandus sit, dum nimirum in supplica